Nederweert
samen groots, samen doen!

Kadernota 2026-2029

Inhoud

1. Inleiding 4
2. Organisatie Nederweert....5
2.1 Efficiency organisatie 5
2.2 Verbeteringen ten behoeve van de organisatie Organisatieontwikkeling 5
2.3 Vervolgbudget ten behoeve van diverse eenmalige verzoeken 6
3. Projecten 7
3.1 Ontheemden 7
3.2 Regionale samenwerking....7
3.3 Bouwstenen voor maatschappelijke voorzieningen 8
3.4 Integraal Kindcentrum Budschop....8
3.5 Gebiedsontwikkeling Ouwijck 8
3.6 Gemeenschapshuis Haaze-Hoof Ospel....9
3.7 Sportpark Houwakker 9
3.8 Multifunctionele accommodatie De Pinnenhof....9
3.9 Bouwsteen economisch profiel 9
3.10 N266-N275....10
3.11 Naar een gebiedsdekkend omgevingsplan....10
3.12 Programma luchtkwaliteit....11
3.13 Grondbeleid 11
4. Majeure programma's....12
4.1 Economische Gebiedsontwikkeling 12
4.1.1 Programma Identificatie 12
4.1.2 Strategische Kaders 12
4.1.3 Wat gaan we ervoor doen in 2026-2029 13
4.1.4 Financiële status 14
4.2 Transitie buitengebied....15
4.2.1 Programma Identificatie 15
4.2.2 Strategische Kaders 15
4.2.3 Wat gaan we ervoor doen in 2026-2029 16
4.2.4 Financiële status 17
4.3 Positieve gezondheid....18
4.3.1 Programma Identificatie 18
4.3.2 Strategische Kaders 18
4.3.3 Wat gaan we ervoor doen in 2026-2029 19
4.3.4 Financiële status 20
4.4 Programma Wonen....21
4.4.1 Programma Identificatie 21
4.4.2 Strategische Kaders 21
4.4.3 Wat gaan we ervoor doen in 2026-2029 22
4.4.4 Financiële status 22

5. Strategisch financieel 23
5.1 Uitgangspunten (meerjaren)begroting 2026-2029 23
5.2 Verwerking meicirculaire gemeentefonds 2025 24
5.3 Financieel meerjaren perspectief 2026-2029 25
5.4 Gemeente Nederweert financieel in balans 26
6. Ontwikkelingen per taakveld 27
0. Bestuur, participatie en dienstverlening 27
1. Veiligheid en handhaving 28
2. Verkeer en vervoer 28
3. Economie 28
4. Onderwijs 28
5. Sport, cultuur en recreatie 29
6. Sociaal Domein 29
7. Volksgezondheid en milieu 31
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing 31
Bijlage 1: Financiële gevolgen in één oogopslag 32

1. Inleiding

Blik vooruit
Het college van B&W biedt aan uw gemeenteraad de laatste kadernota van de bestuursperiode aan. Daarmee wordt toegewerkt naar de vierde en laatste begroting van de bestuursperiode 2022-2026. De begroting 2026 is een relevant startpunt voor de nieuwe raadsperiode. Deze kadernota biedt een belangrijke blik vooruit.

Maatschappelijke opgaven centraal
In de kadernota is oog voor de maatschappelijke opgaven die impact hebben op de koers van de gemeente Nederweert. En daarmee gaat het de komende periode om strategische keuzes die ertoe doen. Met focus op wat nodig is.

Zo is het proces tot samenvoeging van de Omgevingsvisies in volle gang. Daarin worden integrale verbindingen gelegd tussen het ruimtelijk, economische en sociale domein. Dat fundament vormt de basis op weg naar het gebiedsdekkend Omgevingsplan en de ruimtelijke ontwikkelstrategie.

De maatschappelijke voorzieningen in alle kernen wordt in kaart gebracht. Dat biedt houvast voor toekomstige integrale afwegingen over noodzaak, vorm, omvang, locatie en spreiding van voorzieningen. We maken werk van het economisch profiel van de gemeente Nederweert. Met daarin de economische identiteit en toekomstbeeld. Dat vormt de basis voor een programma Economie, waarin het economisch beleid wordt opgenomen.

Met de majeure programma's wordt de komende periode doorgewerkt aan maatschappelijk waardevolle thema's als wonen, economische gebiedsontwikkeling, transitie buitengebied en positieve gezondheid. Ook continueren we de regionale samenwerking in de bestaande 8 gemeenschappelijke regelingen en geven we vorm aan het uitvoeringsprogramma van de Regiodeal.

Financieel in balans
De gemeentebegroting wordt in belangrijke mate bepaald door de te ontvangen rijksuitkering via de algemene uitkering. Al jarenlang voeren gemeenten via de VNG overleg met opeenvolgende kabinetten. Gemeenten zien al jaren dat deze rijksmiddelen achterblijven bij de noodzakelijke budgetten en de circulaires zorgen voor positieve begrotingssaldi.

De afhankelijkheid en grilligheid van de rijksmiddelen illustreren de noodzaak tot inzicht op gemeentelijk niveau in de mogelijkheden om financieel in balans te blijven. Ook in de toekomst. Om dat inzicht te verschaffen wordt voorgesteld een bestuursopdracht financiën uit te voeren. De bestuursopdracht past in de traditie van robuust financieel beleid in de gemeente Nederweert, door tijdig inzicht te bieden en voor te bereiden op de volgende raadsperiode. De bestuursopdracht wordt in een separaat raadsvoorstel aan uw gemeenteraad voorgelegd op 1 juli 2025.

Compacte opzet kadernota
De kadernota is compact van opzet. In paragraaf 2 wordt gestart met een toelichting op de organisatie-ontwikkeling en te nemen maatregelen. Daarbij zijn de aanbevelingen uit recente Rekenkameronderzoeken benut. Paragraaf 3 werpt de blik naar voren en bestaat uit een overzicht van diverse projecten die omvangrijk zijn, een meerjarig perspectief kennen en politiek-bestuurlijke impact hebben. Zonder daarbij uitputtend te zijn. In paragraaf 4 wordt uitvoering gegeven aan de aanbevelingen uit het rekenkamerrapport met het nieuwe eenduidige format voor de vier majeure programma's. Dit format wordt in de komende planning & control-cycli doorontwikkeld. De financiële kaders komen in paragraaf 5 aan de orde, inclusief een verwijzing naar de bestuursopdracht financiën, met als titel "Gemeente Nederweert financieel in balans". Paragraaf 6 bevat tot slot het uitvoeringsprogramma met daarin de nieuwe financiële vragen voor 2026 en verder.

Behandeling van de kadernota
De kadernota wordt behandeld in de raadsvergadering van 1 juli 2025.
We wensen u succes toe met de voorbereiding.

2. Organisatie Nederweert

2.1 Efficiency organisatie

In 2024 is de start gemaakt met het werken aan het verbeteren van de efficiency van de organisatie. Dit mede naar aanleiding van een oproep vanuit de gemeenteraad. Afgelopen jaar is een extern onderzoek uitgevoerd met diverse adviezen ter verbetering.
Verschillende maatregelen zijn al doorgevoerd. De organisatiestructuur is aangepast, een opleidingsplan is uitgewerkt, formatief vindt op diverse beleidsvelden inhuur plaats, het werving- en selectieproces is uitgebreid en via de gesprekscyclus worden met medewerkers aangestuurd om waar mogelijk efficiënter te werken.

In 2025 zijn twee onderzoeken van de Rekenkamer Nederweert aangeboden aan de gemeenteraad. Ook hierin zitten belangrijke elementen die moeten bijdragen aan verbetering rondom de algemene informatievoorziening vanuit college/organisatie aan de gemeenteraad.

2.2 Verbeteringen ten behoeve van de organisatie Organisatieontwikkeling

Naast het aanpassen van de organisatiestructuur, werken we aan verbeteringen van de organisatie die uiteindelijk moeten leiden tot een betere dienstverlening en daarmee een efficiencyslag opleveren. Dit zijn maatregelen van personeel, het sturen op resultaten en professionaliteit. De diverse maatregelen gaan we de komende jaren uitvoeren. We lichten hieronder een aantal maatregelen toe. Het daarvoor benodigde budget nemen we op in berap 1 – 2025 en het uitvoeringsplan in deze kadernota.

Personeel

We nemen in de kadernota en berap 1-2025 diverse formatieve uitgaven op. De voorgestelde maatregelen zijn noodzakelijk om de basis op orde te brengen of te houden en kwalitatief personeel te werven of te behouden.
Het gaat dan om een aantal formatieve uitbreidingen, om budget voor het begeleiden van nieuwe medewerkers, een stelpost voor het herijken van arbeidsvoorwaarden en maatregelen om het vertrek van medewerkers op te vangen. Tot slot stellen we voor om met het opleidingsbudget aan te sluiten bij het gemiddelde cijfer wat gebruikelijk is bij andere gemeenten. De uitgaven van opleidingen is hoger, vooral vanwege het feit dat de nieuwe medewerkers een grotere opleidingsnoodzaak laten zien.

Sturen op resultaten

De informatievoorziening aan de gemeenteraad komt met grote regelmaat aan de orde. Ook het onderzoek van de rekenkamer levert diverse adviezen op om de informatievoorziening te verbeteren of om de rol van de raad volwaardiger te laten zijn.
De diverse lijsten waar we nu mee werken (van actielijst tot termijnagenda) zetten we in een dashboard die actueel wordt gehouden. In de huidige kadernota ziet u in paragraaf 3 een verbeterde opzet van de majeure thema's. Tijdens de geplande informatiebijeenkomst voor uw gemeenteraad op 25 augustus 2025 komen we op de diverse onderdelen binnen de informatievoorziening terug.
Ook is het mogelijk om de avonden waar de beraps aan de orde komen uit te breiden met een nadere toelichting op de majeure thema's.

Professionaliteit

Zowel uit het externe onderzoek als ook uit een van de rekenkameronderzoeken, komt het advies naar voren om het projectmatig werken en het procesmatig werken (verbeteringen werkprocessen) consequent in te voeren. Beide onderdelen moeten in belangrijke mate bijdragen aan de noodzakelijke efficiencyslag voor Nederweert.
Dit jaar zijn we gestart met het projectmatig werken. Met het projectmatig werken brengen we in beeld wie welke verantwoordelijkheden heeft (opdrachtgever en opdrachtnemer), wordt bij de start van een project in beeld gebracht welke kosten en capaciteit ermee gemoeid zijn waardoor de organisatie overall beter in staat is om prioriteiten te stellen of aan te geven welke (extra) inzet nodig is om projecten uit te voeren.
Het verbeteren van de werkprocessen is ook van belang om werkzaamheden goed te beschrijven en vast te leggen. De gehele operatie van beide onderdelen vergen veel tijd en vragen om budget. De verwachting is dat voor het totale proces uitgegaan moet worden van een periode van drie jaar.

Naast procesmatig en projectmatig werken, versterken we de opleidingen in de organisatie en werken we aan actualisatie van het ruimtelijk beleid.

2.3 Vervolgbudget ten behoeve van diverse eenmalige verzoeken

Bij de behandeling van de jaarrekening 2021 besloot de gemeenteraad om een budget van € 313.000 beschikbaar te stellen. Met dit budget zijn diverse onderzoeken uitgewerkt en heeft voor sommige onderwerpen inhuur plaatsgevonden. Hoewel dit onderdeel geen majeur thema betrof, heeft het onderwerp wel de nodige aandacht gekregen in het recent uitgevoerde rekenkameronderzoek. Vanuit de raad zijn opmerkingen gemaakt die te maken hebben met bieden van meer inzicht in dit onderwerp. Hieraan komen we uiteraard graag tegemoet.
Het door de raad beschikbaar gestelde budget van € 313.000 is nagenoeg uitgeput. Bij de resultaatbestemming van de jaarrekening wordt opnieuw gevraagd om een budget beschikbaar te stellen. Om gevolg te geven aan de noodzakelijke verantwoording informeren we u jaarlijks u over de stand van zaken. De verantwoording vindt twee keer per jaar plaats tijdens de berap-presentaties. Hiermee nemen we de advisering van de in het rekenkameronderzoek ter harte. De uitgaven zullen bijvoorbeeld gebruikt worden ten behoeve van het projectmatig en procesmatig werken.

3. Projecten

In deze paragraaf staan diverse maatschappelijke opgaven centraal. Zoals bijvoorbeeld regionale samenwerking, voorzieningen, economie, omgevingsplan en luchtkwaliteit. Al deze opgaven hebben impact op de koers van de gemeente Nederweert en vragen om stevige inzet. Zodat we met elkaar onze toekomst actief vormgeven. Zeker wanneer we de komende periode groeien in inwoners, banen en woningen. Deze omvangrijke projecten met politiek-bestuurlijke impact krijgen een plaats in de gemeentebegroting 2026 en verder.

3.1 Ontheemden

De inzet die we plegen voor de diverse doelgroepen binnen dit onderwerp blijft onverkort actueel.
De gemeente Nederweert heeft de afgelopen jaren in toenemende mate moeite gehad met het realiseren van de taakstelling voor de huisvesting van statushouders. De achterstand is inmiddels zodanig opgelopen dat deze zonder aanvullende inspanningen niet meer binnen de gestelde termijnen kan worden ingehaald. Om hierin verbetering te brengen, zetten we in op de plaatsing van flexwoningen en het versneld realiseren van sociale huurwoningen. Daarnaast verkennen we, in nauwe samenwerking met de in Nederweert actieve woningcorporaties, aanvullende mogelijkheden om de opgave verder te versnellen. Ondanks deze inzet blijft het behalen van de taakstelling uitdagend. Extra maatregelen zijn dan ook niet uitgesloten. Daarbij moet rekening worden gehouden met verscherpt toezicht of ingrijpen vanuit de provincie Limburg indien onvoldoende voortgang wordt geboekt.
De opvang van de Oekraïense vluchtelingen verloopt naar wens. De locaties zijn veelal kleinschalig van aard. De opvang van asielzoekers heeft met de recente locatie in Nederweert-west invulling gekregen. In totaal bieden we 150 asielzoekers gedurende een half jaar opvang aan, waarna deze groep onze gemeente gaat verlaten. De totale financiële impact van deze laatste doelgroep monitoren we en na afloop evalueren we de opvang en brengen tevens de financiële effecten in beeld.
Het is prettig te constateren dat ondersteunende instellingen zoals Vluchtelingenwerk en vrijwilligers uit onze gemeenschap hulp en begeleiding bieden. In samenspraak met gemeenten en provincie proberen we onze verantwoordelijkheid te nemen. Het is jammer te constateren dat het rijksbeleid rondom taakstellingen, bekostiging en al dan niet stopzetten van de spreidingswet niet eenzelfde noodzakelijke samenwerking laat zien.

3.2 Regionale samenwerking

We kennen op tal van terreinen vormen van samenwerking, deels binnen het samenwerkingsverband Midden-Limburg, deels binnen Noord-Limburg en weer andere met gemeenten met eenzelfde behoefte of ook provincie overschrijdend.

Intentieovereenkomst
Recent heeft Nederweert met buurgemeente Weert een Intentieovereenkomst gesloten. Beide gemeenten willen concrete afspraken maken over de versterking van de samenwerking op het gebied van uitvoering en onderlinge afstemming van ruimtelijk-economische plannen – ook wel de verstedelijkingsopgaven genoemd. Eind 2025 moet dat leiden tot nadere besluitvorming over de aard en vorm van samenwerking. Zie ook par. 3.9.

Regiodeal
De belangrijkste opgave ligt besloten in de toegekende Regiodeal (vijfde tranche) binnen het samenwerkingsverband van de zeven gemeenten in Midden-Limburg en de Provincie Limburg.
Er is een programma opgesteld die de regio Midden-Limburg gaat versterken via de thema's Leefbaarheid, Landschap & Klimaatadaptatie en Economie, Onderwijs & Arbeidsmarkt. Het gaat om een regionaal uitvoeringsprogramma met een looptijd van 4 à 5 jaar met de start in 2025.
De verschillende overheden investeren met regionale partners ten minste 40 miljoen euro in deze Regio Deal. Volgens planning worden de eerste beschikkingen op ingediende projecten na de zomer afgegeven. Onze gemeente heeft hier in 2024 een bedrag van € 720.000, - beschikbaar gesteld

Gemeenschappelijke regelingen
Nederweert werkt samen in 8 Gemeenschappelijke Regelingen (GR). Door samen te werken met omliggende gemeenten kunnen kosten worden gedeeld en middelen efficiënter worden ingezet. Dit leidt niet alleen tot een betere benutting van budgetten, maar ook tot een versterkte kennisuitwisseling en gezamenlijke probleemoplossing. Daarnaast zorgt deze samenwerking voor een meer samenhangende aanpak van regionale vraagstukken zoals energiestrategie, gezondheid en veiligheid. De bijdrage aan een aantal GR's neemt de komende jaren toe onder meer als gevolg van indexeringen. De doorontwikkeling van de Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) naar een Robuuste Omgevingsdienst neemt de komende jaren in beslag en krijgt een financiële vertaling in de begroting 2026. De Raad heeft in de vergadering van 3 juni 2025 ingestemd met de begrotingen van GR's. De financiële effecten daarvan zijn verwerkt in deze kadernota conform het besluit van de Raad.

3.3 Bouwstenen voor maatschappelijke voorzieningen

In 2025 stelt de gemeente Nederweert een bouwsteen maatschappelijke voorzieningen op. Deze bouwsteen brengt de huidige situatie en knelpunten van maatschappelijke voorzieningen in alle kernen van Nederweert in kaart, beschrijft de korte en lange termijn behoeften en biedt inzicht in mogelijkheden voor (her)ontwikkeling, clustering, meervoudig ruimtegebruik en financiële impact. De bouwsteen biedt houvast voor toekomstige integrale afwegingen over noodzaak, vorm, omvang, locatie en spreiding van voorzieningen. De bouwsteen sluit aan bij de ontwikkeling van een toekomstbeeld in de omgevingsvisie van Nederweert. Op het moment dat de bouwsteen klaar is, is het makkelijker om bepaalde initiatieven te toetsen en af te wegen. Nu hanteren we soms een ad hoc methode. De verwachting is dat we bij de begroting 2026 de bouwsteen gereed hebben.

3.4 Integraal Kindcentrum Budschop

Van Meerderweert ontvingen wij een verzoek tot uitbreiding van het Integraal Kindcentrum Budschop. Dit verzoek toetsen wij momenteel aan de bestaande verordening. Daarnaast start in 2025 de voorbereiding van een Integraal Huisvestingsplan onderwijs (IHP). Dit zal mede vorm krijgen vanuit de bouwsteen maatschappelijke voorzieningen (zie 3.3).

3.5 Gebiedsontwikkeling Ouwijck

Als uitwerking van de Omgevingsvisie Kernen en Bedrijventerrein is door een extern bureau onderzoek uitgevoerd naar de mogelijke locaties en haalbaarheid voor een nieuw bedrijventerrein in Nederweert. Dat heeft waardevolle inzichten opgeleverd over de ruimtelijke mogelijkheden, ecologische inpassing en economische haalbaarheid. De resultaten van dit onderzoek vormen de basis voor de verdere planvorming. Tijdens de raadsbehandeling van dit onderzoek (18 maart 2025) heeft de raad ingestemd met de voorkeurslocatie onder de voorwaarde dat het college voor de zomer van 2025 de uitgangspunten voor de gebiedsontwikkeling Ouwijck voorlegt aan de raad ter besluitvorming. De uitgangspuntennotitie Ouwijck is op 3 juni 2025 door de gemeenteraad vastgesteld en dient als leidraad voor de gebiedsvisie, die ook aan de raad wordt voorgelegd ter besluitvorming. De gemeenteraad heeft ingestemd met het vestigen van het voorkeursrecht op de beoogde gronden. Hiermee wordt speculatie tegengegaan en behoudt de gemeente de regie over de invulling van het gebied. Het uiteindelijke doel is om, door middel van een nog op te stellen gebiedsvisie, tot ontwerp en realisatie van het gebied te komen, waarvoor de volgende aspecten dan zijn onderzocht:

- De mogelijkheden voor leisure en de samenhang met het bestaande leisure-gebied;
- De integratie met de gebiedsontwikkeling Bengele Beweegt/Uitwijck, zodat er een logische en functioneel-ruimtelijke eenheid ontstaat;
- Een slimme combinatie van functies die werkgelegenheid, sport, recreatie, onderwijs en mobiliteit versterken.

3.6 Gemeenschapshuis Haaze-Hoof Ospel

Op dit moment werkt het bestuur van Haaze-Hoof aan een plan voor de uitvoering van de, in begin 2025 opgeleverde businesscase. In dit plan worden de specifieke stappen en benodigde middelen voor de realisatie van het toekomstbestendig gemeenschapshuis uitgewerkt. Voor de realisatiefase zal Haaze-Hoof een beroep doen op gemeentelijke subsidiemiddelen. Als gemeente willen we tevens een beroep doen op het Leefbaarheidsfonds van de Provincie Limburg. De voorbereidingen daarvoor worden momenteel getroffen.

3.7 Sportpark Houwakker

Het plan voor Sportpark De Houwakker is een gezamenlijk initiatief van een werkgroep van clubs en verenigingen in Ospel. Initiatiefnemers en gemeente werken aan een haalbaarheidsstudie om de technische en financiële aspecten van het sportpark in kaart te brengen. Ook vindt in dit proces afstemming plaats over de definitieve locatie van het kunstgrasveld.
De komende maanden wordt duidelijk wat de realisatiemogelijkheden zijn van de diverse onderdelen van het sportpark en wat ieders rol is in de uitvoering en financiering. Dan wordt ook helder wat dit betekent voor de (meerjaren)begroting van de gemeente. We willen daarbij tevens een beroep doen op het Leefbaarheidsfonds van de Provincie Limburg (in combinatie met de aanvraag van middelen uit het Leefbaarheidsfonds voor de ontwikkeling van Gemeenschapshuis Haaze-Hoof).

3.8 Multifunctionele accommodatie De Pinnenhof

Na besluitvorming over de, in opdracht van de gemeenteraad uitgevoerde verkenning maken we een nieuwe planning en brengen we de kosten in beeld. We streven daarbij nog steeds naar snelle realisatie gelet op het belang hiervan van onze verenigingen en maatschappelijke partners.
Inmiddels is ervoor gekozen om de podiumfunctie te ontkoppelen van de MFA. Hiervoor vindt een nadere studie plaats die in het najaar van 2025 wordt opgeleverd. De besluitvorming hierover en de financiële effecten moeten alsdan worden bepaald.

3.9 Bouwsteen economisch profiel

Met een groeiend aantal inwoners, banen en woningen is het van belang om ons economisch profiel helder te definiëren. Dit is niet alleen cruciaal voor het navigeren door interne ontwikkelingen, maar ook voor het omarmen van externe kansen.

Het economisch profiel heeft tot doel het definiëren van onze economische identiteit en het economisch toekomstbeeld. We werken aan een lokale economie die unieke Nederweerter bedrijven de ruimte geeft om te groeien, terwijl we tegelijkertijd aantrekkelijke mogelijkheden creëren voor innovatieve sectoren zoals de maakindustrie en toerisme. De verwachte toename van beschikbare ruimte door de beëindiging van agrarische locaties biedt een kans voor nieuwe economische activiteiten.

Bij de ontwikkeling van ons economisch profiel maken we gebruik van bestaande inzichten en waardevolle informatie uit verschillende processen, zoals de Omgevingsvisie, ruimtebehoefte-onderzoeken en bedrijfsenquêtes. Ook worden ondernemers, sectorvertegenwoordigers en maatschappelijke partners betrokken. Door deze kennis te integreren, creëren we een sterk, breed gedragen profiel dat aansluit bij de actuele behoeften van onze gemeente, het bedrijfsleven en de omgeving.

Door nog breder samen te werken met partners zoals Keyport en SML kan Nederweert zijn economische positie verder versterken. En gezamenlijke kansen en schaalvoordelen benutten. Daarnaast biedt een intensievere afstemming met de gemeente Weert kansen om regionale economische vraagstukken op te pakken. De economische kenmerken en gedeelde uitdagingen van beide gemeenten maken dat bijzonder waardevol.

Het economisch profiel vormt het fundament in de opmaat naar een programma Economie, waarin het economisch beleid van de gemeente Nederweert wordt opgenomen (zie 4.1.3).

3.10 N266-N275

Na jarenlange zorgvuldige voorbereiding wordt in september 2025 het eerste deelproject (deelproject A) van het project N266-N275 aangelegd: de uitbreiding van de op- en afritten van de N275 met de A2. Hiermee wordt al een belangrijke stap gezet in het verbeteren van de doorstroming op de N275 en de aansluiting op de A2. Naast een zorgvuldige voorbereiding wordt veel aandacht geschonken aan communicatie naar belanghebbenden, inwoners en ondernemers. De technische voorbereiding van de overige deelprojecten B (Rotonde Randweg West), C (fietstunnel N275) en E (rotonde Eind) is nagenoeg afgerond. Echter zijn we bij deelproject B en deelproject C nog steeds afhankelijk van de verwerving van de benodigde gronden. De onderhandelingen hiervan worden in 2025 voortgezet. Zodra we de zekerheid hebben dat we over de gronden kunnen beschikken, kunnen we een verzoek indienen bij de kabel- en nutsbedrijven voor het verleggen van kabels en leidingen. Verlegging is nodig voordat de realisatie kan starten. Momenteel is de wachttijd voor verleggingen erg lang (oplopend tot 70 weken). Ook dient voor Deelproject C in 2025 de BoPa procedure nog doorlopen te worden. De exacte startdatum van deelprojecten B en C is vanwege deze afhankelijkheden niet te benoemen. Voor Deelproject E geldt dat de ruimtelijke procedure (kruimelgeval) is doorlopen. Hier is echter nog een BoPa procedure aan de orde voor de aanleg van een tijdelijke bypass. Deze bypass is nodig om de bereikbaarheid voor Eind tijdens de aanleg zoveel mogelijk te kunnen waarborgen. Zodra deze BoPa is afgerond, kunnen we ook hier een verzoek tot aanpassing doen voor het verleggen van de kabels en leidingen. De verwachting is dat we de rotonde dan eind 2026/begin 2027 kunnen aanleggen.

3.11 Naar een gebiedsdekkend omgevingsplan

De komst van de Omgevingswet, die in 2024 in werking is getreden, vormt een belangrijke en uitdagende opgave voor de gemeente in de komende jaren. De wet vraagt om een ingrijpende herziening van het bestaande beleidskader, waarbij milieu, ruimtelijke ordening, waterbeheer en openbare ruimte in een geïntegreerd geheel worden benaderd. Dit betekent dat de verschillende facetten van de leefomgeving nauw op elkaar moeten worden afgestemd, zodat de gemeente zowel efficiënt als effectief kan opereren. Daarnaast is het ruimtelijk beleid van de gemeente op verschillende onderwerpen niet meer actueel en zijn de bestemmingsplannen verouderd. Er is dus een inhaalslag nodig om het ruimtelijk beleid te actualiseren en een basis te maken voor het omgevingsplan.

Voor de organisatie betekent dit dat we komende jaren aan de slag gaan met:

- 2026: Opstellen van gebiedsdekkend omgevingsvisie
- 2026: Opstellen van een rapportage ter onderbouwing van de keuzes in de Omgevingsvisie.
- 2026: Opstellen plan van aanpak omgevingsplan,
- 2026-2027: Actualisatie ruimtelijk beleid en overige bouwstenen voor het omgevingsplan.
- 2026-2031: Opstellen van gebiedsdekkend omgevingsplan.

Binnen de gemeente Nederweert wordt al enkele jaren gewerkt aan de implementatie van de Omgevingswet. Sinds de inwerkingtreding van de omgevingswet zijn we van de invoeringsfase naar de beheerfase gegaan. Hiervoor is een projectleider nodig die het voortouw neemt bij de vraagstukken rondom de omgevingswet. De projectleider zet de lijnen uit, zorgt dat dat alles goed georganiseerd is en dat iedereen weet wat te doen.
Belangrijke taak van de projectleider is zorgen voor een gebiedsdekkend omgevingsplan.
Voor het aansturen van dit proces is extra formatie nodig voor een projectleider en aanvullend budget nodig. Deze projectleider stelt een plan van aanpak op en formeert een projectteam om het omgevingsplan op te stellen.

3.12 Programma luchtkwaliteit

Luchtverontreiniging is de grootste veroorzaker van gezondheidsschade door milieuaspecten. Daarnaast kan de beleving van geur negatieve gezondheidseffecten met zich meebrengen. Gemeente Nederweert is volgens de Omgevingswet aandachtsgebied voor PM10 fijnstof. De slechte luchtkwaliteit heeft ertoe geleid om het Programma Luchtkwaliteit te starten en daarmee de luchtkwaliteit in gemeente Nederweert structureel te verbeteren. De maatregelen in dit programma worden uitgevoerd door het Projectbureau Luchtkwaliteit. Dit projectbureau is per 1 januari 2025 van start gegaan.
De meerwaarde van het Programma Luchtkwaliteit is tweeledig. Enerzijds is het bedoeld om de gezondheidseffecten van een slechte luchtkwaliteit te verminderen in gemeente Nederweert. Anderzijds is het bedoeld om te gaan voldoen aan de wettelijke grenswaarden. Dit laatste om te voorkomen dat we van hogere overheden vergaande maatregelen opgelegd krijgen.

Het Programma Luchtkwaliteit loop tot en met 31 december 2027. Tot die tijd worden de maatregelen uitgevoerd zoals deze zijn beschreven in het programma. In 2025 worden de laatste principeverzoeken met betrekking tot de stoppersregelingen behandeld en worden de eerste vergunningstrajecten ingezet. Deze trajecten lopen door in 2026. Daarnaast wordt er uitvoering gegeven aan de maatregelen die staan beschreven in het Schone Lucht Akkoord (SLA). Deze maatregelen hebben betrekking op mobiliteit, mobiele werktuigen, industrie, houtstook, landbouw en citizen science.

3.13 Grondbeleid

Tijdens de raadsvergadering van 11 juli 2023 heeft de raad een motie aangenomen die het college verzoekt om “een actieve grondpolitiek te voeren, gericht op het strategisch verwerven van grondposities, het kunnen bieden van ruilgrond en de daarmee samenhangende actualisatie van het grondbeleid".
Naar aanleiding van deze motie onderzoeken we, met ondersteuning van een extern adviesbureau, hoe we het actief grondbeleid het beste kunnen inzetten en wat er nodig is om succesvol een actief grondbeleid te kunnen voeren. Daarbij hoort ook de vraag welke beleidsdocumenten (nog) nodig zijn of geactualiseerd moeten worden. Het betreft dan:

- Kadernota grondbeleid
- Nota grondaankopen
- Nota kostenverhaal
- Nota bovenwijkse voorzieningen
- Uitgiftebeleid

Vooruitlopend op een definitief voorstel aan uw raad eind -2025 nemen we in de kadernota budget op voor een functionaris (1 fte), die uitvoering moet geven aan het grondbeleid en de organisatie op dit punt moet professionaliseren. Vooralsnog wordt uitgegaan van een ingroeimodel, mede afhankelijk van de nog te maken bestuurlijke keuzes, waarbij in een later stadium meer budget nodig zal zijn voor uitbreiding van de organisatie, beheer van verworven gronden en op te stellen aanvullend grondbeleid, alsmede reservering van middelen voor aankopen.

4. Majeure programma's

De 4 majeure programma's zijn:
1. Economische Gebiedsontwikkeling
2. Transitie buitengebied
3. Positieve gezondheid
4. Programma Wonen

Naar aanleiding van de conclusies en aanbevelingen uit het "Onderzoek informatievoorziening majeure thema's" van de rekenkamer d.d. 26 februari 2025 wordt de voortgang van de majeure thema's op een andere manier beschreven. Nog niet alle aanbevelingen zijn doorgevoerd, dit betreft een groeimodel.

4.1 Economische Gebiedsontwikkeling

4.1.1 Programma Identificatie

Programmanaam: economische gebiedsontwikkeling
Startdatum/jaar: 2023

4.1.2 Strategische Kaders

Beschrijving van de maatschappelijke opgave

Het versterken van de lokale economie is een belangrijk speerpunt van het gemeentebestuur. Met het programma Economische gebiedsontwikkeling geven we prioriteit aan de ontwikkeling van het centrum, in het bijzonder Lambertushof, het noordelijke deel van de Kerkstraat en het gebied aan de Kapelaniestraat. Verder werken we, mede op basis van de behoeften van ondernemers, aan de kwaliteit en toekomstbestendigheid van onze bedrijventerreinen. Met een helder gedefinieerd economisch profiel kunnen we beter inspelen op economische trends en ontwikkelingen en behoeftes van ondernemers.

Relatie met gemeentelijke visie en beleid

In de Omgevingsvisie Kernen en Bedrijventerreinen (2023) heeft de raad relevante kaders vastgesteld waarbinnen het college uitvoering geeft. In 2022 en 2023 zijn meerdere onderzoeken uitgevoerd die, samen met de vastgestelde omgevingsvisie, de bouwstenen vormen voor de vervolgaanpak ten aanzien van de bedrijventerreinen in Nederweert. Ook wordt een programma Economie ontwikkeld, waarin het economisch beleid van de gemeente Nederweert wordt opgenomen.

Beoogde maatschappelijke meerwaarde

Door te investeren in de lokale economie wordt bijgedragen aan werkgelegenheid, verdienvermogen, een toekomstbestendige gemeente Nederweert en een positief vestigingsklimaat voor zowel inwoners als ondernemers.

4.1.3 Wat gaan we ervoor doen in 2026-2029

- **Ontwikkeling Centrum/Lambertushof e.o.**
  In dit programma zijn de gemeentelijke ambities voor dit deel van het centrum van Nederweert opgenomen.
  - Het Lambertushof en omgeving, deelgebieden 1 en 2, worden in 2024 en 2025 opgewaardeerd.
  - De locatie Kapelaniestraat 3 in Nederweert betreft een deel van deelgebied 4. Vanwege de strategische ligging is het van belang om als gemeente regie te houden op de toekomstige invulling van deze locatie. Met de eigenaar van de locatie, bekend als het Groene Kruis gebouw, is recent een intentieovereenkomst tot aankoop gesloten. Door deze overeenkomst heeft de gemeente voor een periode van vijf jaar het exclusieve recht om de locatie Kapelaniestraat 3 te verwerven, onder voorwaarden. Met een aanvullende verlengingsmogelijkheid van 2 jaar. Zo heeft de gemeente grip op de ontwikkeling van dit gebied.

- **Opwaarderen bedrijventerreinen**
  Onze bedrijventerreinen vormen een sterke basis van de economie en werkgelegenheid in Nederweert, met maar liefst een derde van de werkgelegenheid die hier is gevestigd. Het is essentieel om tijdig maatregelen te nemen, in nauwe samenwerking met de betrokken ondernemers, om deze terreinen toekomstbestendig te houden. Met een gebiedsgerichte aanpak zorgen we ervoor dat we samen de juiste stappen zetten.

  Nederweert beschikt over vijf bedrijventerreinen (Pannenweg 1, Pannenweg 2, Aan veertien, Hulsenweg & Ketelaarsweg). Op Aan Veertien is in 2024 geïnvesteerd in de verkeersveiligheid en bereikbaarheid met het mobiliteitsproject Winnerstraat, Nieuwstraat, Uliker en Kreijelmusweg. De grootste uitdaging ligt bij Pannenweg 1, waar wordt gewerkt aan een opwaardering van het terrein. Dit bedrijventerrein, dat samen met Pannenweg 2 een van de grotere terreinen is, vraagt om fysieke verbeteringen in de openbare ruimte. Ondernemers zijn met een werkgroep aan de slag hoe ze de organisatiegraad op Pannenweg 1 kunnen verbeteren en worden daarbij ondersteund.

  Pannenweg 2 is ons meest recent ontwikkelde bedrijventerrein en biedt een hoogwaardig, duurzaam en groen bedrijvenpark met uitstekende bereikbaarheid aan de A2. Het Parkmanagement vervult daarin een voortrekkersrol. De gemeente werkt als partner samen in het kader van de Green Deal. Pannenweg 2 is van grote betekenis in het realiseren van innovatieve oplossingen voor energiebehoefte-uitwisseling met haar Energie Handels Platform (EHP). Bekeken wordt of Pannenweg I hieraan in de toekomst kan deelnemen. Dat biedt kansen voor verduurzaming en versterkt onze gezamenlijke economische positie.

  De opgaves op de bedrijventerrein Hulsenweg en Ketelaarsweg zijn kleinschaliger van aard en de ontwikkelingen daar zijn afhankelijk van de behoeftes en ambities van de daar gevestigde ondernemers.

- **Programma Economie**
  Bij de ontwikkeling van het economisch profiel maken we gebruik van bestaande inzichten en waardevolle informatie uit verschillende processen, zoals de Omgevingsvisie, ruimtebehoefte-onderzoeken en bedrijfsenquêtes. Ook worden ondernemers, sectorvertegenwoordigers en maatschappelijke partners betrokken. Door deze kennis te integreren, creëren we een sterk, breed gedragen profiel dat aansluit bij de actuele behoeften van onze gemeente, het bedrijfsleven en de omgeving.

  Het economisch profiel bevat de economische identiteit en economisch toekomstbeeld van de gemeente Nederweert en vormt het fundament voor een programma Economie. In het programma Economie wordt het economisch beleid van de gemeente Nederweert opgenomen. Met het op te stellen beleid geven we richting aan economische ontwikkeling en wordt bijgedragen aan een sterke toekomstbestendige lokale economie.

- **Uitvoeren projecten Regiodeal**
  In het kader van de Regiodeal 5e tranche zijn onder meer economie en toerisme & recreatie relevante thema's. De focus op economie omvat het stimuleren van lokale bedrijven en het creëren van werkgelegenheid, wat essentieel is voor de groei en ontwikkeling van de regio. Door de samenwerking in de Regiodeal kunnen initiatieven worden ontwikkeld die de aantrekkelijkheid van de regio als toeristische bestemming vergroten. Dit draagt niet alleen bij aan de lokale economie, maar versterkt ook de sociale cohesie en de kwaliteit van leven voor de inwoners.

4.1.4 Financiële status

Budget	€ 350.000,-
Besteed	€ 221.167,-
Resterend	€ 128.833,-

4.2 Transitie buitengebied

4.2.1 Programma Identificatie

Programmanaam: Transitie Buitengebied
Startdatum/jaar: 2023

4.2.2 Strategische Kaders

Beschrijving van de maatschappelijke opgave

Het buitengebied van Nederweert staat voor grote opgaven. Vanuit Europa en het Rijk liggen er duidelijke verwachtingen op het gebied van natuurherstel en waterbeheer. Deze opgaven vragen veel van onze boeren en van de inwoners van het platteland. Tegelijkertijd bieden ze kansen om het buitengebied toekomstbestendig in te richten – met perspectief voor zowel de landbouw als natuur en water.

De discussie draait momenteel om de balans tussen landbouw, natuur en water. Beschermde natuurgebieden zoals de Peel behoren tot de laatste plekken in Nederland met restanten van het oorspronkelijke hoogveen. Herstel van dit unieke landschap vraagt om hoge waterstanden, wat op gespannen voet kan staan met de agrarische bedrijfsvoering. Ook de stikstofuitstoot door veehouderij en de effecten daarvan op kwetsbare natuur zijn een belangrijke bron van spanning.
Deze ontwikkelingen leiden tot grote veranderingen in het buitengebied. De zichtbare sloop van stallen laat zien dat veel ondernemers ervoor kiezen hun bedrijf te beëindigen via regelingen zoals de LBV of LBV+. Ook de recent opengestelde MGB-regeling zal naar verwachting leiden tot beëindiging van bedrijven in onze gemeente. Gemeentelijke inzet is dan nodig om het erf toekomstgericht te herbestemmen.

Tegelijkertijd zijn er veel ondernemers die willen en kunnen doorgaan. Zij investeren in verduurzaming, extensivering, verbreding of omschakeling. Voor deze groep is het van belang dat er ruimte, duidelijkheid en perspectief komt. De toekomst van het buitengebied is namelijk niet gebaat bij leegloop en onzekerheid, maar bij een veerkrachtige, duurzame landbouw die in balans is met haar omgeving.

Daarom is het goed dat het Rijk en de provincie recent een startpakket hebben aangekondigd om de vergunningverlening weer op gang te brengen. Dit omvat zowel een generieke aanpak als een gebiedsgerichte benadering rond stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden, waaronder de Peel. In het Limburgs Offensief Stikstof (LOS) wordt deze aanpak verder uitgewerkt. In deze zones krijgen agrariërs de mogelijkheid om te kiezen: extensiveren, omschakelen of – als dat hun eigen keuze is – stoppen met steun. We volgen de ontwikkelingen rondom deze aanpak nauwlettend en zullen hierbij onze inbreng leveren ten behoeve van een toekomstbestendig buitengebied van Nederweert.

De gemeente Nederweert wil in deze transitie een betrouwbare partner zijn voor álle boeren. Of ze nu stoppen of blijven, omvormen of verbreden – ze verdienen waardering en ondersteuning. Alleen samen kunnen we bouwen aan een vitaal buitengebied waar ruimte is voor landbouw én natuur, voor wonen én werken, voor erfgoed én innovatie.

Relatie met gemeentelijke visie en beleid

De Omgevingsvisie Buitengebied (vastgesteld juli 2021) en het Interimbeleid, inclusief Inspiratiekader (vastgesteld juni 2024) vormen de basis voor het majeur programma Transitie Buitengebied en daarmee dus ook de basis voor toetsing van deze plannen. Ook tekende Nederweert het Schone Lucht Akkoord, dat in de uitvoering naar een schonere luchtkwaliteit een eigen programma volgt.
In alle activiteit die in het buitengebied gaande is willen wij oog blijven hebben voor de mens. De leefbaarheid kan onder spanning komen te staan door de impact van de veranderingen. Het sociaaleconomische aspect moet onze aandacht blijven houden.

Beoogde maatschappelijke meerwaarde

Aan de ene kant is het vanzelfsprekend kwalitatieve natuur en een schone water- en luchtkwaliteit automatisch een bijdrage leveren aan de gezondheid en welzijn van mensen. Alle regelingen en de rigoureuze veranderingen in het buitengebied geven ook ruimte voor herinrichting en ontwikkeling van nieuwe functies. Hierbij moet ook veel aandacht zijn voor de eigen identiteit van Nederweert.
Het is belangrijk om grip te houden op de transitie. Het stoppen van ondernemers in de primaire productie betekent ook iets voor toeleveranciers en verwerkers. Het bieden van economisch perspectief is daarvoor belangrijk.

4.2.3 Wat gaan we ervoor doen in 2026-2029

Een veel besproken buitengebied heeft ook gevolgen voor het programma. Wij vinden dat we moeten voortbouwen op de kennis die aanwezig is.

- We stellen een nieuw programma voor het buitengebied op om grip te houden op de transitie: met thema's landschap, natuur, landbouw (ook verbreding) recreatie en wonen.
- Voor de beëindigingsregelingen LBV en LBV+ hebben 38 stoppers zich aangemeld. De principeverzoeken worden uitgewerkt tot aanvragen die we in behandeling nemen. We verwachten dat met de nieuwe MGB-regeling, verwachte extensiveringsregelingen en innovatieregelingen een toename aan principeverzoeken en planologische procedures.
- Uitwerking en implementatie van Europese-, nationale- en provinciale wet- en regelgeving in de vorm van maatregelen en projecten.
- Waar dit de efficiency en effectiviteit ten goede komt sluiten we voor projecten en initiatieven vanuit dit programma zoveel mogelijk aan bij regionale samenwerkingen (PiO Weerterland).
- We zetten een participatiemodel op waarin we belanghebbenden mee laten denken over de toekomst/invulling van het buitengebied van Nederweert. Deze participatie is gekoppeld aan de samenvoeging van de omgevingsvisies.
- We blijven aandacht houden ook voor agrarische ondernemers die hun bedrijf voortzetten en denken mee over een toekomstbestendige bedrijfsvoering.
- Intrekkingsbeleid in uitvoering brengen en daardoor ontwikkelkansen creëren voor de omgeving.
- Door directe samenwerking in een gebiedsgerichte aanpak en/of Koploperprojecten met de Provincie zien we mogelijkheden om versneld aan de slag te gaan met deze projecten om doelen te realiseren in het buitengebied.
- Blijven inzetten, daar waar het kan, op het omzetten van bedrijfswoningen naar plattelandswoningen.
- Inzetten op betrokkenheid en eigenschap van inwoners in het buitengebied, stimuleren van ondernemerschap en nieuwe initiatieven door ondernemers en inwoners waaronder ondernemers begeleiden en deel te laten nemen aan de pilot LVVN-ondernemingsplannen.
- Samenwerking in Platteland in Ontwikkeling (PiO) Weerterland te continueren samen met Weert, Leudal, Waterschap, Provincie, LLTB, Terreinbeheerder van natuurgebieden en de omgeving. Dit om projecten integraal tot uitvoering te brengen binnen een samenwerkingsorganisatie met uitvoeringskracht.
- In NOVEX-gebied De Peel werken we als één overheid door het leggen van verbindingen tussen processen en projecten van verschillende overheidslagen die te maken hebben met de uitvoering van het NPLG (Nationaal Programma landelijke gebied) en voor het Limburgse deel LOS.
- Uitvoering geven aan de Subsidieregelingen binnen aanpak piekbelasting die direct gekoppeld zijn aan regelingen en beleid rond Piekbelasters (Landelijke verplaatsingsregeling veehouderijen met piekbelasting (Lvvp): bedrijfsverplaatsing & Subsidie voor investeringen in verduurzaming voor veehouderijlocaties met piekbelasting (Sbv)).

4.2.4 Financiële status

Omgevingswet – structureel in de begroting opgenomen (exclusief indexering)	€ 221.000,- per jaar

Transitie buitengebied

Budget	€ 1.543.439,-
Besteed	€ 730.828,-
Gereserveerd	€ 550.000,-
Resterend	€ 262.611,-

4.3 Positieve gezondheid

4.3.1 Programma Identificatie

Programmanaam: Programma Positieve Gezondheid
Startdatum/jaar: 2022

4.3.2 Strategische Kaders

Beschrijving van de maatschappelijke opgave

In de regio en in Nederweert zien we dat de demografische ontwikkelen leiden tot een groeiende zorgvraag. Daarbij zien we een afname van professionele ondersteuning en zorgpersoneel.
Om te voorkómen dat ondersteuning nodig is, er ernstige problemen ontstaan en het behapbaar houden van de zorg (in financiële en personele zin) loopt het programma Positieve Gezondheid als langjarige aanpak.

Positieve gezondheid is het vermogen van mensen om veerkrachtig te zijn, om met fysieke, emotionele en sociale uitdagingen in het leven om te gaan. Mensen voelen zich het prettigst als ze invloed en regie hebben over hun eigen leven.

Het doel van het programma Positieve Gezondheid is het gedachtegoed te implementeren in al ons denken en handelen. Met dit programma geven we een impuls aan het breder denken en werken in het sociaal domein. Dit vraagt andere gesprekken, andere oplossingen en ondersteuning van zowel inwoners, vrijwilligers en professionals. Het concept ‘positieve gezondheid’ bevordert integraliteit in werken, ontschotting tussen sectoren en verhoogt daardoor de kwaliteit van onze ondersteuning.

De focus op preventie en de ontschotting tussen het sociaal en medisch domein zien we ook terug in de opgave die de landelijke overheid heeft geformuleerd in het Integraal Zorgakkoord.

Relatie met gemeentelijke visie en beleid

In het coalitieakkoord 2022-2026 ‘Goed voor elkaar’ zijn positieve gezondheid, preventie en vroegsignalering als uitgangspunten benoemd om gezondheidsrisico’s van inwoners snel te kunnen aanpakken. Het omkijken naar elkaar is belangrijk en waar nodig is ondersteuning beschikbaar: laagdrempelig, toegankelijk en passend. Bijbehorende acties zijn o.a. het ruimhartig, op positieve gezondheid gestoelde aanpak van eenzaamheid, laaggeletterdheid, dementie, schulden en armoede, het samen met inwoners versterken van voorliggende voorzieningen, faciliteren van collectieve inwonersinitiatieven en verstevigen van de samenwerking tussen wonen, welzijn en zorgpartners.

Het Integraal Zorgakkoord (IZA) heeft als doel de zorg voor de toekomst goed, toegankelijk en betaalbaar te houden. Om dit te bereiken zijn afspraken gemaakt tussen het ministerie van VWS en een groot aantal partijen in de zorg. In de uitwerking op regionaal (Noord en Midden-Limburg) en subregionaal (Midden Limburg West) zijn gemeenten een belangrijke partner voor de aansluiting op het sociaal domein.

In het programma Positieve Gezondheid is de visie op preventie en integrale samenwerking vormgegeven met een aantal trajecten, zoals Same Ein, de verdere professionalisering van het expertteam, implementatie van het instroommodel mentale gezondheid (‘welzijn op recept’) en bestaanszekerheid (in Nederweert-West). In alle onderwerpen staat de inwoner en zijn/haar kracht centraal en zijn preventie, vroegsignalering en integrale aanpak de uitgangspunten.

Nederweert Durft! is het beleidsplan dat is opgesteld in het kader van het Gezond en Actief Leven Akkoord. Hierin staan drie programmalijnen: Gezond en Actief opgroeien, Vitaal en Zelfredzaam, Ontmoeten en Meedoen. De visie en het beleid in dit plan zijn geheel in lijn met voornoemde ontwikkelingen. Dit geldt ook voor het regionaal beleidsplan Sociaal Domein en beleidsplannen op het gebied van eenzaamheid, mantelzorg, schuldhulpverlening en armoede.

Beoogde maatschappelijke meerwaarde

- Het versterken van de *eigen regie en kracht* van inwoners, met een duurzaam effect. Inwoners die meedoen, op welke manier dan ook, ervaren meer zingeving in hun leven. Dit draagt bij aan het individuele welbevinden van mensen.
- Het bevorderen en intensiveren van de samenwerking en integrale aanpak tussen *wonen, welzijn en zorg*. Door meer en beter samen te werken tussen de verschillende domeinen, door gezamenlijk te werken vanuit het gedachtegoed van positieve gezondheid, komen we tot meer duurzame en creatieve oplossingen met de inwoners.
- Het stimuleren en versterken van *collectieve, voorliggende voorzieningen*. Deze zijn laagdrempelig toegankelijk omdat er geen indicatie nodig is. De voorzieningen sluiten door de aard van de activiteiten en gezamenlijke inzet van inwoners (vrijwilligers) vaak beter aan bij de behoeften van inwoners.
- Het uitstellen en/of voorkomen van *ondersteunings- en zorgvragen* en crisissituaties. Door vroegtijdig signalen op te vangen van mogelijke problemen kan er tijdig gehandeld worden. Daarbij is het vaak voldoende om mensen te begeleiden naar voorliggende voorzieningen, eventueel in combinatie met gedeeltelijke professionele ondersteuning. Dit is voor zowel inwoner als maatschappij een zinvolle en goede ontwikkeling; de inwoner behoudt de eigen regie, de maatschappij kan zorg blijven leveren aan de meest kwetsbare mensen.
- Het inzetten op preventie en vroegsignalering en integraal werken betekent in eerste instantie investeren in ‘de voorkant’, met de verwachting dat op termijn de *zorgkosten* kunnen *afnemen* en er voldoende personeel beschikbaar blijft voor situaties waar specialistische zorg nodig is.

4.3.3 Wat gaan we ervoor doen in 2026-2029

- Same Ein
  Het doel van Same Ein is om vroegtijdig en efficiënt ondersteuning te bieden aan inwoners. Daarvoor wordt de samenwerking tussen wonen, zorg en welzijn in de vorm van Same Ein verder doorontwikkeld.
  In de uitvoering betekent dit meer bekendheid geven aan het team, aanwezig zijn daar waar mogelijk, het ophalen van signalen, vormgeven van het spreekuur en elkaar blijven coachen op het inzetten van creatieve oplossingen en voorliggende voorzieningen.
  Beleidsmatig wordt gezocht naar een adequate monitoring van het resultaat van Same Ein. Tot nu toe zijn de bekende monitoringsinstrumenten nog niet toepasbaar gebleken.
  Met de partners werken we aan het organiseren van een betaaltitel voor Same Ein, zodat we deze samenwerking structureel geborgd kan worden in de dagelijkse praktijk.
- Expertteam
  Doel van het expertteam is het efficiënt organiseren van de ondersteuning bij complexe casuïstiek.
  Met het expertteam is een traject doorlopen om de kwaliteit van de samenwerking tussen wonen, welzijn, zorg en veiligheid te verbeteren. Hiervoor is een kwaliteitskader aangenomen en een samenwerkingsconvenant ondertekend, waarin afspraken staan over hoe wordt omgegaan met het delen van gegevens. Het geheel wordt ondersteund door een digitaal systeem. In de komende periode werken we verder aan de borging van de afspraken en sturen bij waar nodig.
- Implementatie instroommodel mentale gezondheid
  Doel van het instroommodel mentale gezondheid is het afbuigen van de vraag naar inzet van professionele ondersteuning door de GGZ.
  Dit doen we door de samenwerking tussen de huisartsen en het sociaal domein te intensiveren. Daarvoor is een proces ingericht volgens het zogenoemde ‘instroommodel mentale gezondheid’. Huisartsen (en/of praktijkondersteuners) hebben regelmatig overleg met vertegenwoordigers van Same Ein en het sociaal domein over casussen waarvoor een medisch traject niet de (enige) oplossing lijkt te zijn. Met de betreffende inwoner wordt een verkennend gesprek gevoerd door een vertegenwoordiger van het medisch en het sociaal domein. Van daaruit wordt bekeken wat de meest passende ondersteuning is in de betreffende situatie.
  Monitoring gebeurt via de digitale systemen van de huisarts, waarbij niet alleen naar het aantal verkennende gesprekken gekeken wordt, maar ook naar de tevredenheid bij de

inwoner en de duurzaamheid van de oplossing (m.a.w. komt de inwoner vaak terug bij de huisarts/hulpverlener of niet).

- Bestaanszekerheid
  Doel van het project bestaanszekerheid is om met een preventieve aanpak inwoners in een kwetsbare situatie te ondersteunen in hun financiële bestaanszekerheid.
  Het plan van aanpak is opgesteld vanuit de behoefte en leefwereld van de inwoners, vooral die inwoners die we op dit moment nog niet in beeld hebben. Daarvoor wordt een aantal projecten uitgevoerd: gerichte benadering van gebruikers van diverse regelingen, jongeren en financiën, intergenerationele aanpak en gebiedsgerichte aanpak Nederweert-West.
- Opstellen bouwsteen maatschappelijke voorzieningen
  De gemeente Nederweert werkt toe naar één (omgevings)visie waarin de ruimtelijke, functionele en sociaal-maatschappelijke aspecten samenkomen. Deze opgaven vragen om een integrale benadering om zo tot een toekomstbestendige inrichting van Nederweert te komen en proactief in te kunnen spelen op maatschappelijke ontwikkelingen.
  Bij de voorziene groei van Nederweert is het belangrijk om aandacht te blijven houden voor de (gewenste) identiteit van de gemeente. Vitale gemeenschappen met inwoners die betrokken zijn bij elkaar en de gemeente, zijn vanuit het oogpunt van positieve gezondheid, essentieel om prettig te kunnen leven.
  De aanwezigheid van voldoende maatschappelijke voorzieningen in kwantiteit en kwaliteit is een belangrijke voorwaarde om vitale gemeenschappen te behouden en te versterken.
  Om onderbouwde keuzes te kunnen maken over omvang, locatie, (multifunctioneel) gebruik en onderlinge samenhang, is dit het moment om maatschappelijke voorzieningen in beeld te brengen. Hiervoor laten we een onderzoek uitvoeren naar de huidige stand van zaken en ontwikkelingen en behoeften naar maatschappelijke voorzieningen bij organische groei en grotere groei (hoge ambitie).

4.3.4 Financiële status

Budget	€ 687.166,-
Besteed	€ 289.513,-
Gereserveerd	€ 397.653,-
Resterend	€ 0

4.4 Programma Wonen

4.4.1 Programma Identificatie

Programmanaam: Majeur Programma Wonen
Startdatum/jaar: 2023

4.4.2 Strategische Kaders

Beschrijving van de maatschappelijke opgave

De woningbouwambities van de gemeente Nederweert zijn groot. Nederweert wil bouwen voor alle doelgroepen en stelt de inwoners van Nederweert centraal met speciale aandacht voor sociale huurwoningen in samenwerking met de woningcorporaties. Alternatieve bouwmogelijkheden dienen tot meer woningen te leiden met aandacht voor gezonde, duurzame en veilige wijken.
Nederweert wil haar eigen inwoners (waaronder starters en ouderen) bedienen en tevens extra woningen bouwen om ruimte te geven aan overloop uit de regio Brainport Eindhoven. Dat maakt de lokale markt minder gespannen voor eigen inwoners.
Ook ligt er een opgave om de in de groeiende vraag naar wonen met zorg te voorzien. Naast het toevoegen van nieuwe woningen dienen we de bestaande woningvoorraad te transformeren en te verduurzamen, gericht op langer zelfstandig thuiswonen en energetische verbetering van woningen.
Tenslotte vraagt de (tijdelijke) huisvesting van ontheemden (Oekraïense vluchtelingen en asielzoekers) en statushouders om creatieve aanvullende oplossingen gezien de (voorlopig) aanhoudende druk vanuit het Rijk en provincie om deze opgave gezamenlijk in te vullen.

Relatie met gemeentelijke visie en beleid

De belangrijkste kaders waar binnen we aan onze opgaven werken zijn het coalitieakkoord 2022-2026, de Omgevingsvisie kernen en bedrijventerreinen, de regionale Structuurvisie Wonen 2022 tot en met 2025 en de Woondeal Limburg. In de Woondeal Limburg is afgesproken om tot en met 2030 26.500 woningen te bouwen in de provincie Limburg. De gemeente Nederweert staat aan de lat voor de toevoeging van circa 900 woningen gerekend vanaf 1 januari 2022 tot en met 2030.
De Woondeal Limburg stelt als voorwaarde om bij nieuwe plannen tenminste 2/3 van de woningen in het betaalbare segment te realiseren. Het gaat om sociale huurwoningen met een huurprijs tot aan de huurtoeslaggrens, middenhuur en betaalbare koop tot € 405.000,- (prijspeil 2025). Gemeenten moeten van het Rijk over een woningvoorraad beschikken met tenminste 30% sociale huur. Nederweert heeft ongeveer 20% sociale huurwoningen in de woningvoorraad.

Voor de invulling van de woningbouwopgave kijken we, naast geschikte inbreidingsplekken en transformatiemogelijkheden, nadrukkelijk naar nieuwe uitbreidingslocaties aan de randen van de kernen. Waar mogelijk leggen we een relatie met stoppende agrariërs en vrijkomende agrarische bebouwing. Binnen het bebouwde gebied is er onvoldoende ruimte beschikbaar. Om regie te kunnen voeren onderzoeken we - mede naar aanleiding van een motie van de raad - de mogelijkheden om via actief grondbeleid meer regie te kunnen voeren om zelf nieuwe woongebieden tot ontwikkeling te brengen.

Beoogde maatschappelijke meerwaarde

- Voldoende betaalbare woningen voor eigen inwoners, waaronder starters en ouderen
- Ruimte voor nieuwkomers, waaronder jonge gezinnen. Dit draagt bij aan een meer evenwichtige lokale bevolkingsopbouw.
- Geschikte woningen voor ouderen die aangewezen zijn op zorg, mogelijkheden om langer zelfstandig thuis te kunnen wonen
- Een woningvoorraad die duurzaam is naar toekomst
- Leefbare en veilige woonwijken
- Leefbaar buitengebied

4.4.3 Wat gaan we ervoor doen in 2026-2029

- We stellen, vooruitlopend op de Wet versterking regie Volkshuisvesting, een lokaal Volkshuisvestingsprogramma op en gaan aan de slag met de uitvoering ervan. Dit doen we in afstemming met de regiogemeenten in Midden-Limburg.
- Onderdeel hiervan is een urgentieverordening/huisvestingsverordening. We onderzoeken de mogelijkheden van een voorrangsregeling voor mensen met sociaal/economische binding.
- We blijven werken aan het op peil houden van onze plancapaciteit woningbouw. Dat doen we door nieuwe initiatieven toe te voegen en zachte woningbouwplannen op te werken naar harde plannen. Het Projectbureau Woningbouw heeft hierin de lead.
- We benutten de mogelijkheden om meer en beter regie te kunnen voeren via actief grondbeleid.
- We zetten de samenwerking met de woningcorporaties voort en stellen een nieuw kader meerjarig prestatieafspraken op. Dit dient als raamwerk voor de jaarlijkse prestatieafspraken.
- We blijven de starters in de koopmarkt ondersteunen met een startersregeling.
- We maken gebruik van subsidieregelingen van Rijk en provincie die ondersteunend zijn aan de woningbouwopgaven.

4.4.4 Financiële status

Majeur programma wonen – structureel in de begroting opgenomen	€ 165.000,- per jaar

Projectbureau woongebieden

Budget	€ 1.603.316,-
Besteed	€ 594.013,-
Gereserveerd	€ 1.009.303,-
Resterend	€ 0,-

5. Strategisch financieel

Bij het realiseren van de ambities van gemeente Nederweert baseren wij ons op een gezonde financiële positie, waarbij twee aspecten centraal staan:

- Robuuste financiële positie: Momenteel staan we er financieel gezien goed voor. We voeren een defensief financieel beleid uit. Hiermee wordt een gezonde financiële toekomst gewaarborgd.
- Weerstandsvermogen: De norm van het weerstandsvermogen bedraagt 1,0. Op basis van de cijfers in de rekening 2024 voldoet de gemeente Nederweert meerjarig aan deze norm.

Strategisch meerjarig beleid
Om het financiële meerjarige perspectief goed te houden, is het noodzakelijk aandacht te hebben voor toekomstige ontwikkelingen.

5.1 Uitgangspunten (meerjaren)begroting 2026-2029

Bij de samenstelling van de begroting wordt een aantal uitgangspunten gehanteerd. De uitgangspunten komen o.a. voort uit de Gemeentewet, het Gemeenschappelijk financieel toezichtskader 2020 en de begrotingscirculaire 2026 van de Provincie. Onderstaand zijn de belangrijkste uitgangspunten nader toegelicht:

1. Structureel en reëel evenwicht
Er is sprake van structureel en reëel evenwicht als per jaarschijf de structurele lasten zijn gedekt door structurele baten. Dit houdt in dat het begrotingssaldo gezuiverd moet worden van incidentele lasten en baten. Reëel evenwicht houdt in dat de ramingen volledig, realistisch en haalbaar zijn. Structurele inzet van het onbenutte deel van de algemene reserve, tot maximaal 10% van het surplus is een geoorloofd dekkingsmiddel.
De Provincie toetst de begroting vanuit haar functie als toezichthouder op deze punten.

2. Aantallen woonruimtes en inwoners
Als uitgangspunt passen wij de aantallen toe zoals die voor de berekening van de Algemene Uitkering uit het Gemeentefonds worden gebruikt.

3. Personeelsformatie
In deze kadernota zijn een aantal ontwikkelingen opgenomen. Voor zover noodzakelijk worden ook vertaald naar incidentele c.q. structurele formatiebehoefte.

4. Begrotingscirculaire provincie – aandachtpunten begroting 2026
De provincie brengt jaarlijks een aantal aandachtspunten in kaart waarmee de gemeenterekening dient te houden in haar begroting.

5. Post onvoorzien
Per inwoner wordt één euro aangehouden als onvoorziene kosten. Het inwoneraantal wordt afgerond op 17.000. Structureel bedraagt de post onvoorzien € 17.000 per jaarschijf.

6. Ontwikkeling lonen en prijzen
In de meerjarenbegroting is uitgegaan van een prijsstijging van 2,2%. Als de prijsstijging 0,5 procentpunt afwijkt van 2,2%, wordt het percentage aangepast naar aanleiding van de meicirculaire.

Voor de loonstijging wordt uitgegaan van de door het Rijk gehanteerde percentages, die verwerkt zijn in de accressen van de algemene uitkering. Deze worden bekend gemaakt in de meicirculaire. Voor de dekking van de financiële gevolgen van de cao- ontwikkelingen wordt in de begroting een stelpost opgenomen.

7. OZB-verhoging
In de primaire begroting wordt het volledige jaar van T-1 als basis gehanteerd. De realisatiecijfers T-1 worden vermeerderd met zowel de indexering als de areaaluitbreiding. De indexering en areaaluitbreiding wordt ontleend aan de meicirculaire.

8. Overige belastingen en heffingen
Bij de overige heffingen wordt het profijtbeginsel als uitgangspunt gehanteerd, waarbij kostendekkendheid van tarieven geldt.

9. Begrotingssaldo
Op basis van de nota Reserves & Voorzieningen 2022-2026 wordt het begrotingsoverschot bij de jaarrekening toegevoegd aan de Algemene reserve, tenzij de gemeenteraad anders besluit, en het begrotingstekort wordt gedekt door een onttrekking uit de Algemene reserve.

5.2 Verwerking meicirculaire gemeentefonds 2025

In deze Kadernota zijn ook de effecten van de Meicirculaire Gemeentefonds 2025 meegenomen. Het netto financiële effect laat een positief beeld zien voor onze gemeente.

Onderdeel	2026	2027	2028	2029
Stand decembercirculaire 2024	**36.824.801**	**38.018.875**	**39.337.764**	**40.629.554**
A. Ontwikkeling accres	830.197	829.765	814.146	903.796
B. Taakmutaties	1.702.744	1.413.093	357.536	398.254
C. Integratie-/ decentralisate-/ suppletie-uitkeringen	8.038	5.601	5.601	5.601
D. WOZ-waardering en rekentarieven	83.661	84.470	85.287	86.111
E. Participatie	57.671	76.400	78.285	55.878
Stand meicirculaire 2025	**39.507.112**	**40.428.204**	**40.678.619**	**42.079.194**

	2026	2027	2028	2029
Netto effect meicirculaire	**2.682.311**	**2.409.329**	**1.340.855**	**1.449.640**

De grootste mutaties zijn als volgt te verklaren:

A. Ontwikkeling accres: Uitgangspunt is dat het gemeentefonds meerjarig de ontwikkeling van het nominaal bruto binnenlands product volgt. De indexatie is gesplitst in een volumedeel en een prijsdeel. Het grootste effect in deze circulaire wordt veroorzaakt door het prijsdeel. De indexatie voor loon- en prijsontwikkeling is gebaseerd op de prijs bruto binnenlands product (pbbp).
B. Taakmutaties: Dit zijn mutaties in de algemene uitkering als gevolg van verandering in de gemeentelijke taken. Hierbij is sprake van bestedingsvrijheid. In deze meicirculaire 2025 zijn de effecten uit de voorjaarsnota verwerkt. De grootste zijn demping ravijnjaar, hervormingsagenda jeugd en uitstel van abonnementstarief Wmo.
D. WOZ-waardering: De aanpassing van de rekentarieven van de verdeelmaatstaf OZB is afgestemd op de WOZ tijdvakken. Op 1 januari 2025 begint een nieuw WOZ-tijdvak met waardepeildatum 1 januari 2024.
E. Participatie: In 2018 zijn door de betrokken departementen: het ministerie van Financiën, het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) en het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW), afspraken gemaakt over de overheveling van de onderdelen Wet werk en arbeidsondersteuning Jonggehandicapten (Wajong) en Wet sociale werkvoorziening (Wsw)-Regulier werk van de integratie-uitkering Participatie naar de algemene uitkering.

5.3 Financieel meerjaren perspectief 2026-2029

Rekening houdend met de raadsvoorstellen t/m de raadvergadering van 3 juni jl. ziet het meerjarenperspectief er nu als volgt uit:

Besluitvorming	2026	2027	2028	2029
⊞ 01.Primaire begroting 2025	1.088.084	1.384.975	1.734.377	1.099.492
⊞ 02.Raadsvergadering 2024-11-05 begroting	-399.388	-403.475	-407.623	-344.813
⊞ 03.Berap 2-2024 2024-12-10	-5.486	-5.486	-5.486	-5.486
⊞ 04.Raadsvergadering 2024-12-10	-	-	-	-
⊞ 06.Raadsvergadering 2025-02-11	-42.584	-42.584	-42.584	-42.584
⊞ 07.Raadsvergadering 2025-03-18	-	-	-	-
⊞ 11.Berap 1-2025	-852.960	-969.657	-876.411	-931.008
⊞ 12.Kadernota 2026	-889.154	-933.570	-946.300	-984.351
⊞ 13.Meiciculaire 2025	2.682.311	2.409.329	1.340.855	1.449.640
Eindtotaal	**1.580.823**	**1.439.532**	**796.828**	**240.890**

5.4 Gemeente Nederweert financieel in balans

Tijdens de raadsvergadering van 2 juli 2024 heeft de raad de motie ‘Meerjarig inzicht Financiële bandbreedte 2025-2030’ aangenomen. Daarin heeft de Raad het college van B&W verzocht om meer inzicht te geven in de meerjarige financiële bandbreedte. Ook schetst de Raad het belang van de gemeentelijke financiële positie. In dat kader bereidt de gemeente zich voor op de komende raadsperiode. Hiervoor is het noodzakelijk om een structurele meerjarige sluitende begroting op te leveren. Gelet op de komende ambities en de grilligheid van onze inkomsten via de rijksoverheid is het gewenst om alle mogelijke maatregelen daartoe via een analyse in beeld te brengen. Deze analyse wordt in het Q2 van 2026 aan de gemeenteraad aangeboden. Aan de hand van deze analyse kan de gemeenteraad en college van B&W maatregelen treffen richting de begroting 2027 en verder, die zorgen voor een structurele meerjarige sluitende begroting. De bestuursopdracht past in de traditie van robuust financieel beleid in de gemeente Nederweert, door tijdig inzicht te bieden en voor te bereiden op de volgende raadsperiode. De bestuursopdracht wordt in een separaat raadsvoorstel aan de Raad voorgelegd op 1 juli 2025.

6. Ontwikkelingen per taakveld

0. Bestuur, participatie en dienstverlening

Going concern

Overdracht archief naar gemeente Weert

Sinds de coronapandemie en de grote digitaliseringsslagen van de afgelopen jaren (bouwvergunningen, milieuvergunningen, akten burgerlijke stand) is het archiefbezoek tot nagenoeg nul teruggelopen. Door plaatsing van ons archief in Weert kan de burger op afspraak alle archieven uit Noord- en Midden - Limburg op een centrale plek raadplegen in een goed toegeruste bezoekersruimte.

Kadernota 2026-2029 - structureel	€ 1.525,- per jaar

GR: ICT NML

We werken in de regio met ICT-taken samen met een aantal gemeenten omdat dat efficiënter is en kosten bespaard. Een aantal deelnemende gemeenten aan de ICT-samenwerking hebben aangegeven dat ze door de bezuinigingen van het rijk het financieel moeilijk gaan krijgen. ICT NML heeft bij het opstellen van de (meerjaren-) begroting 2026 daar rekening mee gehouden en de budgetten uitsluitend geïndexeerd en stelt daarnaast voor om een structureel begrote post voor incident response vrij te laten vallen.

Kadernota 2026-2029 - structureel	2026: € 24.065,- 2027: € 23.693,- 2028: € 24.071,- 2029: € 24.071,-

GR: BSGW

De gemeente Nederweert is deelnemer in de Gemeenschappelijke Regeling BsGW. De BsGW voert alle belastingtaken uit. Voor deze uitvoering is er een gezamenlijke begroting. De begroting 2026-2030 heeft voor de gemeente Nederweert een positief effect op de begrotingsruimte. De prognose die is opgenomen in de financiën van de gemeente Nederweert wordt naar beneden bijgesteld.

Kadernota 2026-2029 - structureel	2026: -/- € 7.274,- (minder uitgaven) 2027: -/- € 9.136,- (minder uitgaven) 2028: -/- € 10.642,- (minder uitgaven) 2029: € 4.567,- (meer uitgaven)

Nieuwe ontwikkeling

Organisatieontwikkeling: opleidingsbudget

De afgelopen jaren zijn het aantal medewerkers gegroeid vanwege toegenomen taken en grotere ambities op diverse beleidsvelden. We zien dat de medewerkers die instromen nog niet beschikken over de ervaring en soms noodzakelijke opleiding.
Nadat we jaren hebben gehad dat het opleidingsbudget niet volledig benut werd, is er nu sprake van een grotere opleidingsbehoefte en een daarbij passend budget. Daarnaast verzorgen we ook meer algemenere opleidingen in company voor onze medewerkers.
Dit jaar kunnen we nog gebruik maken van de opgebouwde reserve. Vanaf 2026 hanteren we het gemiddelde opleidingsbudget wat in het A&O-fonds aangehouden wordt. Dit leidt tot een toename met structureel € 60.000. Via de beraps zullen we de feitelijke opleidingskosten daarna monitoren en indien nodig op- of onderschrijdingen bij- of aframen.

Kadernota 2026-2029 - structureel	€ 60.000,- per jaar

1. Veiligheid en handhaving

Going concern

GR: Veiligheidsregio

De Veiligheidsregio Limburg-Noord is ingericht om belangrijke onderdelen van openbare veiligheid en openbare gezondheidszorg goed te organiseren. De Brandweer Limburg-Noord, GGD Limburg-Noord en GHOR Limburg-Noord werken in de Veiligheidsregio Limburg-Noord samen aan gezondheid en veiligheid. De begroting 2026 is gebaseerd op de door het Algemeen Bestuur vastgestelde kaderbrief 2026. Aanvullend op de ontwikkelingen genoemd in de kaderbrief 2026 is het versterkingsplan GGD verwerkt in de begroting. Het Dagelijks Bestuur heeft besloten om de financiële consequenties op te nemen in de ontwerp-begroting. Hierbij dient nadrukkelijk vermeld te worden dat er nog geen besluit is genomen over de toekomstbestendige GGD

Kadernota 2026-2029 - structureel	2026: € 125.500,- 2027: € 164.500,- 2028: € 164.500,- 2029: € 164.500,-

2. Verkeer en vervoer

N.v.t.

3. Economie

N.v.t.

4. Onderwijs

N.v.t.

5. Sport, cultuur en recreatie

Nieuwe ontwikkeling

Evenementensubsidie

De gemeenteraad heeft uitgesproken lokale stichtingen en verenigingen van vergunningsplichtige evenementen financieel te willen steunen en daarmee waardering voor de organisatie van deze initiatieven te tonen. Hierdoor wordt het eenmalig krediet (€ 50.000) omgezet in structureel budget. Per 2025 is er dan ook een subsidieregeling voor vergunningsplichtige evenementen beschikbaar die organisatoren de mogelijkheid biedt tot financiële steun vanuit de gemeente.

Kadernota 2026-2029 - structureel	€ 50.000,- per jaar

6. Sociaal Domein

Going concern

Inkoop ambulante jeugdhulp en wonen

Momenteel loopt een aanbesteding van de ambulante jeugdhulp en woonvormen als voorzieningen op basis van de Jeugdwet. Conform de Jeugdwet moeten gemeenten regels opstellen om een goede verhouding te waarborgen tussen de reële prijs voor de levering van jeugdhulp en de eisen die worden gesteld aan de kwaliteit daarvan. Dit is verder uitgewerkt in de Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) reële prijzen Jeugdwet die sinds 1 juli 2024 van kracht is. De AMvB regelt dat gemeenten verplicht zijn om hun prijzen op te bouwen met gebruik van een aantal kostprijselementen. De AMvB schrijft geen waarden per kostprijselement voor. Deze worden bepaald aan de hand van de regionale situatie, op basis van een te doorlopen proces met marktconsultaties/dialoog met aanbieders. Voor de onderbouwing van de reële tarieven maakten daarom twee (één voor de ambulante jeugdhulp en één voor de woonvormen) kostprijsonderzoeken onderdeel uit van de voorbereidingen van de aanbesteding. Op basis van deze tarieven is een doorrekening gemaakt (op basis van de toekenningen 2023) en we verwachten hierdoor komende jaren een stijging van de uitgaven.

Kadernota 2026-2029 - structureel	€ 503.000,- per jaar

Uitvoeringsovereenkomst Werk.kom

Ten tijde van de oprichting van Werk.Kom is er een uitvoeringsovereenkomst gesloten tussen de drie betrokken gemeenten en Risse Groep. In de afgelopen 12 jaar hebben er vele ontwikkelingen plaatsgevonden waardoor de uitvgoeringsovereenkomst niet meer actueel is. In de voorbereiding op de nieuwe uitvoeringsovereenkomst is gebleken dat sinds 2018 dat de verdeling van de kosten tussen de gemeenten Weert, Nederweert en Cranendonck niet meer conform de afspraken is geactualiseerd. De huidige bijdrages per gemeente lopen daarom niet in lijn met de ontwikkelingen in instroom per gemeente van de afgelopen jaren. Afgesproken is de gemeentelijke bijdragen te actualiseren en te baseren op het aantal actieve trajecten. Voor de functies jobhunter jongeren, jobcoachproefplaatsing en de jobcoach plus geldt dat de financiering vanuit de arbeidsmarktregio Midden-Limburg is gestopt of gaat stoppen. De gemeenten Weert, Cranendonck en Nederweert willen deze functies vanwege de geboekte resultaten voortzetten.

Kadernota 2026-2029 - structureel	€ 109.800,- per jaar

GR: De Risse

Onze sociale werkvoorziening Risse Groep heeft de concept primaire begroting 2026 aangeboden aan de deelnemende gemeenten Weert, Cranendonck en Nederweert. Per brief van 16 januari 2025 heeft Risse Groep haar kadernota 2026 naar de colleges en raden van de deelnemende gemeenten toegestuurd. Deze geeft inzicht in de beleidsmatige en financiële kaders voor 2026.
Daarin is onder andere de ontwikkel- en verduurzamingsopgave benoemd. Het bestuur van Risse Groep heeft op 10 april 2025 de concept primaire begroting Risse Groep 2026 vastgesteld.
Op basis van de gerealiseerde instroom in de afgelopen jaren is een realistische schatting opgenomen in de begroting van de Risse. Dit betekent voor de gemeente Nederweert een verlaging van de bijdrage voor beschut werk.

Kadernota 2026-2029 - structureel	2026: -/- € 113.099,- (minder uitgaven) 2027: -/- € 98.453,- (minder uitgaven) 2028: -/- € 77.628,- (minder uitgaven) 2029: -/- € 54.786,- (minder uitgaven)

GR: De Omnibuzz

Gemeente Nederweert maakt samen met 30 gemeenten deel uit van de gemeenschappelijke regeling (GR) Omnibuzz. Omnibuzz is verantwoordelijk voor de uitvoering van:

1. het (collectief) vraagafhankelijk vervoer voor klanten met een indicatie vanuit de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo);
2. een deel van het route-gebonden vervoer van jeugdigen met een vervoersindicatie op basis van de Jeugdwet;
3. het route-gebonden leerlingenvervoer.

Kadernota 2026-2029 - structureel	2026: -/- € 19.485,- (minder uitgaven) 2027: -/- € 22.639,- (minder uitgaven) 2028: -/- € 29.446,- (minder uitgaven) 2029: -/- € 29.446,- (minder uitgaven)

7. Volksgezondheid en milieu

Going concern

GR: RUD

De gemeente Nederweert voert samen met andere gemeenten in de regio taken uit op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving in RUD Limburg Noord. Daarvoor hebben we een gezamenlijke begroting. De begroting 2026 is gebaseerd op de jaarrekening 2024, de begroting 2025 en de kadernota 2026. De belangrijkste ontwikkeling voor de komende jaren is dat de samenwerking robuuster vormgegeven moet worden vanwege nieuwe, landelijke eisen in een Robuuste Omgevingsdienst. De kosten van die ontwikkeling worden later verwerkt in de begroting.

Kadernota 2026-2029 GR RUD - structureel	2026: € 18.735,- 2027: € 14.893,- 2028: € 14.733,- 2029: € 14.733,-
Kadernota 2026-2029 GR Robuuste omgevingsdienst - structureel	P.M.

8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Going concern

GR: ICT NML onderdeel GEO

We werken in de regio met ICT-taken samen met een aantal gemeenten omdat dat efficiënter is en kosten bespaard. Een aantal deelnemende gemeenten aan de ICT-samenwerking hebben aangegeven dat ze door de bezuinigingen van het rijk het financieel moeilijk gaan krijgen. ICT NML heeft bij het opstellen van de (meerjaren-) begroting 2026 daar rekening mee gehouden en de budgetten uitsluitend geïndexeerd.

Kadernota 2026-2029 - structureel	€ 26.387,- per jaar

Nieuwe ontwikkeling

Formatie Grondbeleid

Vooruitlopend op een definitief voorstel over grondbeleid nemen we in een budget op voor een functionaris (1 fte), die uitvoering moet geven aan het grondbeleid en de organisatie op dit punt moet professionaliseren. Vooralsnog wordt uitgegaan van een ingroeimodel, mede afhankelijk van de nog te maken bestuurlijke keuzes, waarbij in een later stadium meer budget nodig zal zijn voor uitbreiding van de organisatie, beheer van verworven gronden en op te stellen aanvullend grondbeleid, alsmede reservering van middelen voor aankopen (zie ook par. 3.13)

Kadernota 2026-2029 - structureel	€ 110.000,- per jaar

Bijlage 1: Financiële gevolgen in één oogopslag

Mutaties exploitatie

Programma	Omschrijving	2026	2027	2028	2029
0: Bestuur, participatie en dienstverlening	GR: BSGW	7.274	9.136	10.642	-4.567
	GR: ICT NML	-24.065	-23.693	-24.071	-24.071
	Organisatieontwikkeling: opleidingsbudget	-60.000	-60.000	-60.000	-60.000
	Overdracht archief naar gemeente Weert	-1.525	-1.525	-1.525	-1.525
1: Veiligheid en handhaving	GR: Veiligheidsregio	-125.500	-164.500	-164.500	-164.500
5: Sport, cultuur en recreatie	Evenementensubsidie	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000
6: Sociaal domein	GR: De Risse	113.099	98.453	77.628	54.786
	GR: Omnibuzz (WMO vervoer + GGZ vervoer + Leerlingenvervoer)	19.485	22.639	29.446	29.446
	Inkoop ambulante jeugdhulp en wonen	-503.000	-503.000	-503.000	-503.000
	Uitvoeringsovereenkomst Werk.kom	-109.800	-109.800	-109.800	-109.800
7: Volksgezondheid en milieu	GR: RUD	-18.735	-14.893	-14.733	-14.733
8: VHROSV	Formatie Grondbeleid	-110.000	-110.000	-110.000	-110.000
	GR: ICT NML GEO	-26.387	-26.387	-26.387	-26.387
Eindtotaal		**-889.154**	**-933.570**	**-946.300**	**-984.351**